

Kaupunginvaltuusto	§ 4	09.02.2026
--------------------	-----	------------

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttaminen

KV 09.02.2026 § 4

311/00.04.01.00/2023

Lisätiedot:

yhdyskuntatoimen johtaja Marianna Harju, puh. 050 304 1234
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (jäljempänä HSL) hallitus on 25.11.2025 § 108 päättänyt lähettää jäsenkunnille hyväksyttäväksi ehdotuksen kuntayhtymän perussopimuksen muuttamiseksi 1.5.2026 alkaen (liite).

HSL:n nykyinen perussopimus on tullut voimaan 1.1.2018 (oheismateriaali). Perussopimuksen päivitystä on valmisteltu keväästä 2023 lähtien. Taustalla on kuntalain siirtymäsäännös (21.5.2021/419) ja perussopimuksessa on huomioitu kuntalain 8 luvun muutokset. Lisäksi esityksessä on poistettu perussopimuksen ja hallintosäännön päällekkäisyyksiä sekä tehty muita teknisiä päivityksiä.

Taustaa

HSL:n hallitus on päättänyt jo aiemmin 23.5.2023 § 54 pyytää Helsingin, Espoon, Vantaan, Kauniaisten ja Keravan kaupunkeja sekä Kirkkonummen, Sipoon, Siuntion ja Tuusulan kuntia antamaan lausuntonsa 31.8.2023 mennessä ehdotuksesta HSL:n uudeksi perussopimukseksi.

Lausuntopalautteen sekä jäsenkuntien kanssa käytyjen neuvottelujen pohjalta valmisteltiin päivitetty perussopimus, joka on lähetetty ensimmäisen kerran hyväksyttäväksi hallituksen päätöksellä 19.3.2024 § 22. Tämän jälkeen hyväksyntäprosessi on kuitenkin keskeytetty ja perussopimukseen on tehty vähäisiä muutoksia.

Yhdyskuntavaliokunta käsittelee kokouksessaan 16.1.2024 § 4 asiakohdan HSL:n perussopimuksen päivittämisen valmistelusta. Päätöksessään yhdyskuntavaliokunta esitti, että HSL:n perussopimuksen muutosneuvotteluissa tuodaan Kauniaisten osalta esiin mm. seuraavat seikat:

- Kaikilla jäsenkunnilla tulee olla edustus HSL:n hallituksessa.
- Vuosittaisen toiminta- ja taloussuunnitelman lausuntoaikaa pidennetään syyskuun puoleenväliin.

Kauniaisten viranhaltijat ovat jatkokeskusteluissa tuoneet esiin nämä yhdyskuntavaliokunnan päätöksen mukaiset tavoitteet.

Perussopimuksen muutoksen sisältö

Perussopimuksen muuttamisen taustalla on kuntalain siirtymäsäännös (21.5.2021/419) ja perussopimuksessa on huomioitu kuntalain 8 luvun muutokset. Lisäksi esityksessä on poistettu perussopimuksen ja hallintosäännön päällekkäisyyksiä sekä tehty muita teknisiä päivityksiä. Perussopimuksen

muuttamisessa on pysytty teknisissä seikoissa sekä jo vakiintuneiden käytäntöjen kirjaamisessa sopimukseen. Perussopimuksen muutos ei sisällä merkittäviä HSL:n toimintaan vaikuttavia muutoksia. Yhteenvedo esitetyistä keskeisistä muutoksista on **oheismateriaalina**.

Yhdyskuntavaliokunnan esiin nostama huomio siitä, että kaikilla jäsenkunnilla tulee olla edustus HSL:n hallituksessa, ei sisälly nyt käsiteltävänä olevaan perussopimuksen muutokseen. Kauniaisten viranhaltijat ovat välittäneet tätä huomiota sopimuksen valmisteluun, mutta asian on katsottu edellyttävän laajempia neuvotteluja jäsenkuntien välillä, eikä sen voida katsoa kuuluvan teknisten muutosten piiriin.

Kauniaisten kannalta olennaisia seikkoja perussopimuksen muutosehdotuksessa

Perussopimusehdotuksessa osoitetaan hallitukselle jatkossakin erittäin merkittäviä tehtäviä, kuten joukkoliikenteen palvelutarjonnan määrästä ja laadusta päättäminen sekä lippujärjestelmän periaatteista ja lippujen hinnoista päättäminen. Näillä päätöksillä on ratkaiseva merkitys kuntayhtymän toiminnan rahoitustarpeisiin. Perussopimuksen mukaan jäsenkunnat maksavat kuntayhtymälle kuntaosuutta, jolla katetaan kullekin jäsenkunnalle kohdistettujen kulujen ja tuottojen erotus.

Lisäksi todetaan, että hallituksen tehtävistä ja päätösvallasta määrätään tarkemmin hallintosäännössä.

Tilanteen ollessa tämä, Kauniainen ei katso voivansa varauksetta puoltaa esitettyä perussopimuksen muutosehdotusta, ja siihen sisältyvää ajatusta tai mahdollisuutta siirtää erinäisiä hallituksen tehtäviä perussopimuksesta HSL:n hallintosääntöön. Asiassa on merkittävä periaatteellinen ero, sillä perussopimuksen hyväksyy kunnan valtuusto, kun taas hallintosäännön yhtymäkokouksessa läsnä oleva kunnan edustaja. Ilman hallitusedustusta Kauniainen jää ilman tosiasiallista vaikutusmahdollisuutta kuntayhtymän päätöksenteossa ja pelkkään maksajan rooliin. Tilanne ei Kauniaisten näkökulmasta ole tyydyttävä. On huomattava, että HSL:n hallituksen käsittelemät asiat ja tekemät päätökset ovat luonteeltaan poliittisia, jolloin kaikkien jäsenkuntien päättäjien tulisi voida olla edustettuina niitä käsiteltäessä. Joukkoliikenne on vahvasti kunta politiikkaa, ja poliittiset päättäjät pystyvät eri tavalla vaikuttamaan poliittisissa keskusteluissa kuin asiantuntijaedustajat, jotka ovat yleensä poliittisesti sitoutumattomia virkamiehiä.

Perussopimuksen muutosehdotuksessa selostetaan hallituksen paikkajaon määräytyminen ja todetaan, että myös varajäsenillä on aina läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa edellyttäen, että hän on edustamansa kunnan ainoa edustaja. Tässä jätetään kuitenkin huomiotta ne kunnat, joilla ei ole edustusta hallituspaikoissa lainkaan. Tasapuolisuuden vuoksi kaikilla jäsenkunnilla tulisi minimissään olla asiantuntijaedustajan lisäksi nimetty poliittinen edustaja, jolla on aina läsnäolo- ja puheoikeus hallituksen kokouksissa.

Yhdyskuntavaliokunnan toinen havainto siitä, että vuosittaisen toiminta- ja taloussuunnitelman lausuntoaikaa tulisi pidentää syyskuun puoleenväliin, on

Kaupunginvaltuusto

§ 4

09.02.2026

päivitetty perussopimuksen muutosehdotukseen siten, että jäsenkuntien on annettava lausuntonsa viimeistään 10. syyskuuta.

Kuntalain 55 §:n perusteella valtuusto on toimivaltainen päättämään perussopimuksen muuttamisesta. Kuntalain 57 §:n perusteella, kun HSL:n perussopimuksessa ei ole muuta määrätty, perussopimusta voidaan muuttaa, jos vähintään kaksi kolmannelta jäsenkunnista sitä kannattaa ja niiden asukasluku on vähintään puolet kaikkien jäsenkuntien yhteenlasketusta asukasluvusta.

Todettakoon kuitenkin, että pääkaupunkiseudun kuntien jätehuoltoa ja joukkoliikennettä koskevasta yhteistoiminnasta annetun lain (6.11.2009/829) mukaan Espoon, Helsingin, Kauniaisten ja Vantaan kaupunkien on hoidettava ko. lain 2 ja 3 §:ssä tarkoitetut tehtävät yhteistoiminnassa siten kuin siinä laissa säädetään. Lain 3 §:n mukaan pääkaupunkiseudun kuntien on hoidettava yhteistoiminnassa kuntien aluetta koskeva liikennejärjestelmän ja joukkoliikenteen suunnittelu, joukkoliikenteen liikennepalveluiden suunnittelu ja hankinta; ja joukkoliikenteen taksa- ja lippujärjestelmästä sekä taksoista päättäminen. Näitä tehtäviä hoitaa lain mukaan kuntayhtymä. Kuntalain mukaan kuntayhtymä perustetaan kuntien välisellä valtuustojen hyväksymällä sopimuksella. Koska pääkaupunkiseudun kunnat on laissa velvoitettu perustamaan kuntayhtymä ja hoitaa yhdessä tietyt tehtävät, on vaikea kuvitella tilannetta, että joku perustajakunnista ei olisi uuden perussopimuksen allekirjoittajana. Näin ollen kaupunki katsoo, että perussopimuksesta tulisi neuvotella uudelleen, joko tässä vaiheessa tai – koska kuntayhtymän nykyinen perussopimus ei ole kuntalain vuonna 2021 tulleen muutoksen mukainen – erikseen välittömästi käynnistettävissä jatkoneuvotteluissa.

Kaupunginhallitus:

Valtuusto päättää

1. esittää HSL:n hallitukselle seuraavaa lisäystä perussopimukseen: kaikilla jäsenkunnilla on oikeus nimetä hallitukseen asiantuntijaedustajan ohella poliittinen edustaja, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus, mikäli kunta ei paikkajaon perusteella muuten saa edustustaan hallitustyöskentelyyn,

2. hyväksyä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisen muilta osin liitteenä olevan sopimuksen mukaisesti.

Siltä varalta, että HSL:n hallitus katsoo, että em. jäsenkuntien tasa-arvoisen kohtelun mahdollistava lisäys perussopimukseen ei ole suoraan tehtävissä, valtuusto päättää

1. että Kauniaisten kaupunki edellyttää jatkoneuvottelujen käynnistämistä välittömästi, tavoitteena, että kaikilla jäsenkunnilla on hallituksessa poliittinen edustaja, jolla on läsnäolo- ja puheoikeus,

2. hyväksyä Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän perussopimuksen muuttamisen liitteenä olevan sopimuksen mukaiseksi.

Kaupunginvaltuusto

§ 4

09.02.2026

Lisäksi valtuusto valtuuttaa kaupunginjohtajan allekirjoittamaan edellä selostetun mukaisen perussopimuksen ja tekemään siihen tarvittaessa teknisiä ja vähämerkityksellisiä muutoksia.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Liitteet:

Esitetty perussopimus

Oheismateriaali:

Nykyinen perussopimus
Yhteenveto esitetyistä keskeisistä muutoksista

Jakelu:

Sopijaosapuolet
Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä HSL

Otteen oikeaksi todistaa

Mattias Karlsson

Mattias Karlsson
hallintosihteeri

Kauniaisissa 16.2.2026

Tiedoksianto asianosaiselle

Pöytäkirjan nähtäväksi asettaminen: 16.2.2026

Pöytäkirjanote:

☐

lähetetty tiedoksi postitse

☒

lähetetty tiedoksi sähköpostitse

☐

luovutettu asianosaiselle

☐

muulla tavoin, miten

Kauniaisissa

16.2.2026

Mattias Karlsson
hallintosihteeri

VALITUSOSOITUS

Kunnallisvalitus valtuuston päätökseen

Kunnallisvalituksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että 1) päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä, 2) päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai 3) päätös on muuten lainvastainen. Valitusperusteena ei voida käyttää sitä, että päätös on yksityisoikeudellisten säännösten vastainen. Valittajan tulee esittää valituksen perusteet valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä.

Valitus tehdään ensisijaisesti hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Valitusviranomainen

Viranomainen, jolle kunnallisvalitus tehdään, ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus	Sähköposti:	helsinki.hao@oikeus.fi
Kirjaamo	Puh.	029 56 42069
Radanrakentajantie 5	Faksi:	029 56 42079
00520 HELSINKI	Kirjaamon aukioloaika:	klo 8.00–16.15

Kunnallisvalitusaja ja sen alkaminen

Kunnallisvalitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista ja se on toimitettava valitusviranomaisen kirjaamoon viimeistään määrääjän viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksiantotodistukseen merkittynä aikana. Asian katsotaan kuitenkin tulleen viranomaisen tietoon kirjeen saapumispäivänä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta valitusajkaan. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Kaupunginvaltuusto

§ 4

09.02.2026

Kunnallisvalituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös),
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset),
- 3) vaatimusten perustelut,
- 4) mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valituksessa on lisäksi ilmoitettava valittajan nimi ja yhteystiedot. Jos puhevaltaa käyttää valittajan laillinen edustaja tai asiamies, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksessa on ilmoitettava myös se postiosoite ja mahdollinen muu osoite (esim. sähköpostiosoite), johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite). Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa valituksessa yhdyshenkilöksi. Jollei yhdyshenkilöä ole ilmoitettu, yhdyshenkilönä toimii valituksessa ensimmäiseksi mainittu valittaja.

Asiamiehen on tarvittaessa esitettävä valtakirja (laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa 32 §).

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- 1) valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- 2) selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajan- kohdasta,
- 3) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viran- omaiselle.

Oikeudenkäyntimaksu

Hallinto-oikeus voi tuomioistuinmaksulain (1455/2015) mukaan periä muutoksenhakuasian käsittelystä oi- keudenkäyntimaksun, joka on 310 euroa 1.1.2025 alkaen (asetus 1020/2024).